

Formandens beretning på DGF's generalforsamling

11/11/2004 kl. 13.00 på Hotel Nyborg Strand

Version af 09/11/04

Indledning

Det er mig en stor glæde at byde medlemmer og gæster hjertelig velkommen til Dansk Gas Forenings 93. årsmøde og generalforsamling.

Som mange af jer vil vide, er DGF's formand Frede Hansen trådt tilbage, og derfor er det blevet min opgave som fungerende formand at aflægge årets beretning til generalforsamlingen. Det gør jeg med glæde, men som det fremgår af dagsordenen, er det planen, at en ny formand herefter vælges for perioden indtil næste årsmøde. Når dette valg er på plads, vil jeg vende tilbage til næstformandsposten.

En særlig velkomst skal lyde til vores to æresmedlemmer Hans Jørgen Rasmusen og Aksel Hauge Pedersen. Richard Upton Hansen har meldt afbud på grund af forberedelserne af sin nært forestående 85 års fødselsdag.

I would also like to extend a special welcome to our guest from DVGW [de fau ge ve], Mr. Francois Dupin. We are glad and honored that you have joined us for our annual meeting, and I hope it will be a useful and enjoyable experience for you. I am sorry that my presentation will be in Danish, but you may get a general impression of the subjects discussed by watching the accompanying slides.

Endnu engang kan man, som et næsten fast element i formandens beretning, konstatere at energisektoren er inde i en dynamisk periode, som indebærer betydelige markedmæssige, strukturelle, økonomiske og teknologiske forandringer.

Liberaliseringen af gasområdet i Danmark har allerede medført store ændringer. Det var derfor nærliggende for bestyrelsen at vælge temaet "Liberaliseringen - et år efter" som tema for dette årsmøde.

Vi kan se frem til spændende indlæg i dag efter generalforsamlingen og i morgen på de tekniske sessioner - indlæg som for manges vedkommende vil tage udgangspunkt i årsmødets tema.

Naturgassens situation

Jeg vil som sædvanlig starte min beretning med en kort orientering om energisituationen og den aktuelle gassituation i Danmark for til sidst at komme ind på DGF's interne forhold.

Verdens energiforbrug er fortsat stigende, og kul er stadig det brændsel, der udviser den største stigning. Knap en trediedel af verdens kulforbrug ligger i Kina, hvis forbrug steg 15 pct. i 2003.

Som en forholdsvis ny udviklingstendens kan man konstatere, at kernekraft er på vej mod en renæssance. Der er pt 29 nye anlæg under opførelse, hovedsagelig i Asien. I Finland er der truffet beslutning om opførelsen af et nyt 1600 MW anlæg.

Det globale naturgasforbrug steg med 2 pct. i 2003 mod godt 3 pct. året før.

Det afgørende for denne udvikling har været, at der i 2003 var et betydeligt fald på 5 pct. i naturgasforbruget i USA.

Naturgassens markedsandel er på verdensplan omkring 25 pct.

Der er naturligt nok altid stor interesse for reservesituationen. Generelt må man sige, at reservesituationen for alle de fossile brændsler er stabil.

Med den nuværende produktion er der på globalt plan kul til 190 år, naturgas til knap 70 år og olie til godt 40 år. Disse tidshorisonter har ikke ændret sig væsentligt i en årrække.

De største naturgasreserver findes i Rusland, Iran og Qatar.

Jeg vil nu vende mig mod gassituationen i Europa og Danmark.

I Europa steg gasforbruget i 2003 dobbelt som meget som det globale gennemsnit, nemlig med 4 pct. Det samlede forbrug er nu på 425 mia. kubikmeter.

Stigningen afspejler et øget antal kunder indenfor alle markedssegmenter og især i gasanvendelse til elproduktion.

Der er samlet 84 mio. kunder tilkoblet det europæiske gasnet, svarende til at mere end 210 mio. mennesker bruger naturgas i Europa.

Totrediedel af forbruget dækkes af regionens egne gasressourcer.

Den sidste trediedel kommer hovedsagelig fra Rusland og Alger.

De samlede reserver omkring Europa udgør over 100.000 mia. m³.

Naturgassen har potentiale til at tage en endnu større del af energimarkedet, idet den både har produktions- og afsætningspotentiale. Det skal dog understreges, at en stadig stigende del af gasleverancerne skal transporteres over stadig større afstande.

Naturgasforbruget i Danmark er ca. 4.2 mia. m³ og antallet af kunder omkring 330.000.

Markedet udvikler sig fortsat positivt, og i dag udgør naturgassen lige i underkanten af 25 pct. af bruttoenergiforbruget.

Eksporten fra den danske del af Nordsøen til Tyskland, Sverige og Holland udgør omkring 4 mia. m³, og det betyder, at den samlede danske produktion ligger omkring de 8 mia m³ per år.

Den helt dominerende anvendelse af naturgas i Danmark er produktion af el og varme på kraftvarmeværker. Den udgør over halvdelen det samlede forbrug. Fordelingen på de øvrige sektorer kan ses på skærmen.

Naturgassen er direkte eller inddirekte via kraftvarmen den afgørende energikilde for halvdelen af landets befolkning.

De danske reserver er opgjort til 129 mia. m³ naturgas svarende til 16 år med den nuværende produktion.

Et par få kommentarer om udbygningen af den danske infrastruktur.

Ledningen fra de danske felter til det hollandske Nogat-system er nu er sat i drift. Ledningen er anlagt af Mærsk Olie og Gas, og er ejet af A.P. Møller, DONG, Shell og Texaco.

Den nye 26"-ledning har en længde på cirka 100 km og går gennem dansk, tysk og hollandsk territorium.

Mærsk Olie og Gas AS står for driften af ledningen, der på nuværende tidspunkt anvendes til direkte eksport af dansk naturgas.

Baltic Gas Interconnector er en gasledning under Østersøen, der skal forbinde transmissionsnettene i Danmark, Sverige og Tyskland. Ledningen forbinder Avedøre, Trelleborg og Rostock. Ledningen er i planlægningsfasen og har nu fået de første myndighedsgodkendelser.

Det vurderes, at der efter investeringsbeslutningen vil medgå to til tre år til bygning af ledningen.

Hovedselskaberne bag ledningsprojektet er Energi E2, Sydkraft og Verbundnetzgas.

Jeg skal også kort omtale situationen på LPG-markedet.

LPG markedet i 2004 har stabiliseret sig efter sidste års fald.

Markedet for autogas til Københavns busser har fundet et nyt stabilt niveau efter ibrugtagningen af Metroen. Der har været en vækst i industrimarkedet, og markedet for propangas i flasker viser stadig en svag stigning grundet stor efterspørgsel på f-gas-udstyr som f.eks. terrassevarmere. Forsyningssituationen er stabil.

Der forventes en samlet eksport på 100.000 tons butan og en import på 2.000 tons propan til Danmark i 2004.

Om bygassen kan siges følgende:

Frederiksberg Forsyning har nu ligesom Københavns Energi besluttet at omstille gasforsyningen til naturgas/luft eller Bygas2, som de nu kalder det i København.

Det drejer sig totalt om næsten 200.000 bygaskunder, der skal have registreret apparater og op mod 40.000 kunder, der skal have udskiftet gamle apparater inden skift af gaskvalitet kan ske i 2007.

Registreringen af kundernes apparater er startet i oktober 2004 og forventes afsluttet inden juni 2006.

Der gives kompensation på 2.000 kr. til de kunder, der skal have nyt komfur, men vel at mærke kun til de kunder, der vælger at anskaffe et nyt gaskomfur.

KE giver også kompensation til varme- og erhvervskunder: op til 5.000 kr. pr. gasradiator, 15.000 kr. pr. gaskedel og erhvervsapparat.

Der er mulighed for at høre mere om projektet under det tekniske program i morgen.

I Svendborg ophørte bygasforsyningen i januar i år, og i Kolding lukker bygasforsyningen i maj-juli 2005.

I Aalborg distribueres bygas2 (siden 1989), naturgas og flaskegas, afhængig af kundestørrelse og beliggenhed. Den samlede distribuerede gasmængde er stigende, mens antallet af husholdningskunder er faldende.

Biogasområdet er igen for alvor begyndt at røre på sig.

På trods af at der generelt er pessimisme omkring økonomien i at drive specielt gårdbiogas og biogasfællesanlæg, har der dog de senere år været tilløb til temmelig store projekter (f.eks. ved Skive med en anlægssum på ca. 250 mio DKK).

I EU-regi arbejdes der på at give mulighed for, at biogas distribueres sammen med naturgas i naturgasnettene. Der er ikke tvivl om, at det er teknisk muligt at oprense/oparbejde biogas til en kvalitet, der kan integreres med naturgas. Hidtil har det dog ikke været økonomisk attraktivt i Danmark.

Herefter vil jeg vende mig mod situationen for gaskedelmarkedet.

Efter fem år med et næsten konstant gaskedelmarked på ca. 15.500 steg markedet markant i 2003 til godt 19.000 installerede gaskedler.

2004 har indtil nu vist en fortsat positiv udvikling, og de første tre kvartaler tyder på, at vi når på den rigtige side af 20.000 installerede gaskedler i indeværende år.

Ca. 9.500 nye gasforbrugere kom til i 2003, næsten alle små opvarmningskunder. Et lignende antal nye gasbrugere med små opvarmningsanlæg kan også forventes her i 2004

Den forventede stigning i markedet vil ske på udskiftningsmarkedet, som ellers har haft et par år med stagnation. Antallet af kedeludskiftninger forventes i år at nå 11.000, svarende til en stigning på ca. 15% i forhold til 2003.

De kondenserende kedlers markedsandel er ligeledes fortsat stigende og ser ud til at blive ganske tæt på 70% for indeværende år mod 66% i fjor.

Markedet for gasbrændere, andre gasforbrugende apparater og øvrige produkter til gasforsyningsanlæg er antalsmæssigt ikke så synlige og udgøres efterhånden først og fremmest af udskiftninger.

Den energipolitiske udvikling

Perioden siden sidste årsmøde har budt på væsentlige strukturelle ændringer og energipolitiske beslutninger af betydning for hele den danske energisektor og ikke mindst gassektoren.

Fra første januar 2004 kunne alle gaskunder vælge ny gasleverandør. En ny æra for både kunder og gasindustri tog sin begyndelse.

Konkurrencen er i fuld gang på det danske gasmarked.

Gamle og nye aktører har vundet og tabt markedsandele svarende til ca. 20 pct af hele markedet.

Vi kan med glæde konstatere i DGF, at alle aktører er enige om at give konkurrencen bedst mulige vilkår til gavn for kunder og dansk energiforsyning i bredeste forstand.

Sidste efterår blev der indgået en aftale om Nordsøen, som sikrer de langsigtede rammer for olie- og gas indvindingen.

Den 29. marts i år indgik regeringen en aftale med et bredt flertal i Folketinget om den langsigtede udvikling af den danske energisektor.

Energiforliget skaber øget klarhed om infrastrukturen, som samles i Energinet Danmark.

Et lovforslag om EnergiNet Danmark er nu sendt i høring.

Lovforslaget omfatter både el og gas, og det indebærer, at Gastra bliver en del af EnergiNet Danmark.

Det giver gode muligheder for at udnytte de fællestræk, der er mellem el- og gasmarkedene. Det er imidlertid vigtigt at holde sig for øje, at der også er operationelle forskelle mellem de to markeder,

og at den fremtidige hovedopgave på gasområdet er at integrere det velfungerende danske transmissionssystem med de forhåbenligt - snart - også velfungerende systemer i vore nærmeste nabolande. Fokus på begge områder er afgørende, såfremt konkurrencen skal videreudvikles i Danmark.

For at skabe klarhed om fremtidens energipolitiske rammer har regeringen iværksat udarbejdelsen af to handlingsplaner:

- En om energieffektivisering og energibesparelser.
- Og en om den fremtidige infrastruktur.

Handlingsplanen om energieffektivisering og energibesparelser vil vurdere muligheder og barrierer for energibesparelser.

Den vil fokusere på, hvordan nye initiativer kan fremme energieffektive apparater og nedbryde markedsbarrierer og markedsfejl.

Inden nytår vil denne plan blive fremlagt til politisk drøftelse.

I denne sammenhæng kan man nævne, at der i vore nabolande Sverige og Tyskland er sket en bemærkelsesværdig udvikling i anvendelsen af naturgas i transportsektoren. En tilsvarende udvikling er aldrig rigtigt kommet igang i Danmark. Men jeg vil gerne gøre mig til talsmand for en vision om, at f.eks. taxa'er i danske storbyer som København, Århus, Aalborg og Odense inden alt for længe i det mindste er bifuel-biler.

Den anden handlingsplan om infrastrukturen har to fokusområder:

1. Hvordan skabes der en infrastruktur, der understøtter øget konkurrence, høj forsyningssikkerhed og indpasning af vedvarende energi.
2. Hvad er de strategiske udfordringer i energipolitikken frem til 2025 indenfor forsyningssikkerhed, klimapolitik, forskning og udvikling.

Gassektoren er via gasselskaberne, Dansk Gasteknisk Center og andre engageret i dette planlægningsarbejde, hvis resultater forventes primo marts 2005.

En anden - for DGF's medlemmer - væsentlig udviklingsproces er det stadig tættere samarbejde mellem HNG og Naturgas Midt-Nord, som allerede har medført en integration af de to organisationer på en række områder.

Ordet fusion har, som alle vil have bemærket, været flittigt brugt i mediernes energiomtale. Vi har alle fulgt med i udviklingen omkring DONG og Elsam. Slutresultatet vil være afgørende for den fremtidige organisation og ejerstruktur i den danske energisektor.

DGF kan og skal ikke engagere sig direkte i den energipolitiske debat. Men foreningen vil efter bedste evne udfylde sin rolle som formidler af information og som diskussionsforum.

Vi vil orientere i GASTEKNIK og i indlæg på temamøder, kurser og årsmødet, som også er gode fora for en åben diskussion på neutral grund.

Vi håber på denne måde, at foreningen kan hjælpe medlemmerne med at holde sig ajour med udviklingen.

Sikkerhed og Energiteknik

Herefter vil jeg omtale et par aktuelle punkter vedrørende sikkerhed og energiteknik.

1. januar 2004 trådte den ny Lov nr. 458 i kraft om etablering af Sikkerhedsstyrelsen, og styrelsen er i dag veletableret i Esbjerg. DGF har altid haft et godt samarbejde med Danmarks Gasmateriel Prøvning, og vi glæder os til at fortsætte dette gode samarbejde med den ny Sikkerhedsstyrelse. Vicedirektør i styrelsen, Carsten Sørig, har i morgen et indlæg på fællessessionen, så samarbejdet er allerede godt igang.

I morgen vil vi også få lejlighed til at høre mere om den alvorlige gasulykke i Belgien ultimo juli i år. Heldigvis er så alvorlige ulykker ekstremt sjældne. I følge den europæiske ulykkesstatistik samlet af organisationen EGIG (hvoraf DGC er det danske medlem) er der ikke sket betydelige ulykker med gasledninger i Europa i mere end 30 år.

Ulykken giver selvfølgelig stof til eftertanke for alle involverede i gassektoren. Den minder os om, hvor vigtigt der er at fastholde det sikkerhedstekniske arbejde også på et liberaliseret gasmarked under konstant økonomisk pres.

Et af de markante tiltag på det gasteknologiske område i årets løb er lanceringen af energimærkningsordningen for villakedler.

Gasselskaber, kedelleverandører, myndigheder og DGC har i fællesskab udarbejdet et energimærke for gasfyrede villakedler.

Energimærket giver forbrugeren mulighed for at sammenligne de forskellige kedlers energiforbrug. Undersøgelser peger på, at mærkningsordninger flytter markedet i retning af mere energieffektive apparater.

En energimærkning tilskynder også fabrikanterne til fortsat produktforbedring.

DGF hilser det derfor velkomment, at en energimærkningsordning nu også introduceres for gaskedler.

Energimærket er en frivillig ordning.

I kan få en mere information om den nye ordning på DGC's stand på udstillingen.

Men de kommende år vil bringe endnu mere fokus på gasfyrede kedelanlægs energieffektivitet. Direktivet vedrørende "Bygningers energimæssige ydeevne" medfører nye bestemmelser vedrørende energimærkning af huse og dokumentation af opvarmningssystemets energieffektivitet. Så der er lagt op til flere udfordringer til branchens aktører inden bestemmelserne træder i kraft primo 2006.

Til slut under dette punkt vil jeg nævne, at den danske gassektor i sidste uge havde 14 repræsentanter med på den vigtige forsknings- og udviklingskonference IGRC 2004 i Vancouver og bidrog med fire faglige indlæg.

Det understreger den betydning sektoren tillægger en fortsat aktiv deltagelse i forskning og udvikling.

DGF støtter denne holdning og ser frem til at høre nærmere fra deltagerne i GASTEKNIK.

Dansk Gas Forening

Jeg er nu fremme ved det sidste punkt i min beretning, nemlig en orientering om vores egen verden i DGF.

Det går rigtig godt i foreningen. Medlemstallet er steget med ca. 25 i årets løb, og vi er nu 484 medlemmer.

Økonomien er stabil, og det er med tilfredshed, at bestyrelsen igen i år kan aflevere et regnskab med positivt resultat.

GASTEKNIK har fået nye sponsorer, og jeg vil gerne herfra rette en tak til alle GASTEKNIK's sponsorer for deres vigtige støtte til bladet.

Foreningen har i årets løb afholdt erfamøder og en vellykket temakonference i samarbejde med Dansk Energi Brancheforening. Et arrangement som vil blive gentaget i 2005.

DGF har fået en ny hjemmeside, som har 25-30 besøgende om dagen, hvilket vi synes, er tilfredsstillende.

Vi har et godt samarbejde i bestyrelsen, der på udmærket vis repræsenterer gassektorens forskellige sektorer.

Jeg tillader mig at konkludere, at DGF er godt klædt på til fremtiden i den liberaliserede gasverden.

Til slut kan jeg oplyse om, at næste årsmøde allerede er fastlagt. Det finder sted 17.-18. november 2005 her på Hotel Nyborg Strand.

Afslutning og tak

Om lidt skal vi have formandsvalg og bestyrelsesvalg.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at takke Frede Hansen for hans indsats som formand og Thorkild Harsløff for en lang årrække som bestyrelsesmedlem.

Til de øvrige bestyrelsesmedlemmer og sekretariatet vil jeg godt sige tak for godt og konstruktivt samarbejde.

Årsmødearrangørerne Aksel og Britta har som sædvanlig leveret en solid indsats, det samme gælder vores gode samarbejdspartnere i DEBRA, Jørgen og Kirsten.

Til allersidst: tak til årsmødets sponsorer som er DONG, HNG og Naturgas Midt-Nord.

Det kan kun blive et rigtig godt årsmøde, og jeg ønsker jer alle god fornøjelse og et godt udbytte.

Tak for jeres opmærksomhed.